

در اغلب تخصص‌ها مطرح می‌شود و همه را به تأمل در راه و روش زندگی فردی و همچنین به مقابله با تخریب محیط‌زیست واداشته تا از تبدیل شدن منابع طبیعی به ضایعات پرکننده زمین جلوگیری کنند. این علم همه را بر آن داشته است تا ببیندیشند که در زمینه‌های مختلف چطور می‌توانند از منابع طبیعی استفاده کمتر داشته باشند و در مصرف مواد و انرژی صرفه‌جویی کنند. همچنین چگونه می‌توانند آلودگی‌ها را کاهش داده و امکان بازیافت مواد مصرفی را فراهم سازند؟ در این رابطه برای نخستین بار، دانشمندان محیط‌زیست به مفهوم پایداری توجه کردند و این اصطلاح، به تدریج در سایر حوزه‌های مدیریتی نیز فراگیر شد و جایگاه خود را پیدا کرد. برای مثال در گذشته موضوع صنعت و منابع طبیعی از یکدیگر جدا می‌شد زیرا تصور بر این بود که این دو عنصر به‌طور مستقل عمل می‌کنند درحالی که امروزه آگاهی از ادغام این دو عنصر به دلیل لزوم بهبود عملکرد تجاری با حفظ محیط طبیعی، به‌طور فزاینده‌ای مورد تأکید قرار می‌گیرد. این نکته حائز اهمیت است که همه انسان‌ها به‌عنوان ذینفعان در محیط‌زیست جهانی، از مسئولیت مستمر خودآگاه شوند و بپذیرند که رفتار و نگرش فردی آن‌ها نسبت به طبیعت و محیط‌زیست در پذیرش حفاظت محیط‌زیست و توسعه‌ی پایدار مؤثر است. رسانه‌ها و سرمایه‌های فرهنگی از عناصر اصلی فرهنگی یک جامعه هستند که باید زمینه‌ساز توسعه دانش درباره علوم محیط‌زیست باشند. در این راستا مجله زیست سپهر، همچون گذشته در تلاش است با انتشار محتواهای علمی و پژوهش‌های صورت گرفته در حوزه‌های مختلف و مرتبط با محیط‌زیست، به رسالت خود عمل نماید. امید است انتشار این نشریه در اعتلای دانش محیط‌زیستی در جامعه و شناخت و حل مشکلات رایج محیط‌زیستی هر چند اندک اما مؤثر واقع شود.

آوات قادرپناه

سخن سردبیر

avat.ghaderpanah@ut.ac.ir

موضوع حفاظت از محیط‌زیست از قرن‌ها پیش توجه اهل علم را به خود جلب کرده است. برای نمونه دنیس مدوزا^۱ چهل سال پیش، در گزارش خود به نام محدودیت‌های رشد در باشگاه رم به این سؤال پرداخت که چگونه انسان‌ها با محدودیت‌های فیزیکی سیاره زمین سازگار می‌شوند؟ او در این گزارش انسان‌ها را آگاه می‌کرد که راه و روشی که ما برای مصرف منابع طبیعی در پیش گرفته‌ایم نمی‌تواند به این شیوه ادامه پیدا کند و محدودیت‌های اکولوژیکی جهان انسان را مجبور خواهد کرد مقداری از سرمایه و نیروی انسانی خود را برای مقابله با این محدودیت‌ها به کار گیرد به‌نحوی که موجب کاهش متوسط کیفیت زندگی انسان خواهد شد. رشد سریع جمعیت انسان باعث افزایش مصرف منابع طبیعی، مواد اولیه و انرژی شده و این عوامل سبب ایجاد مشکلات محیط‌زیست شده‌اند. به همین دلیل علم محیط‌زیست